

Máme dramatický úbytek obyvatelstva? Pak musíte vidět, jak se dělají děti v Itálii!

- editor007 | 23. dubna 2024

SVĚT: Vyberme si z tohoto zajímavého tématu jen oblast rodinné politiky, neboli co se stalo, když jedna italská provincie investovala do dětí.

Jedná se o horskou autonomní provincii Bolzano-Jižní Tyrolsko. Děti tam mají opravdu hodně, přestože jde o nejbohatší oblast Itálie. Když však vezmeme Itálii jako celek, jsou na tom s dětmi bídně, počet obyvatel bez migrace klesá ještě rychleji, než je evropský průměr. Zmíněná provincie se liší od zbytku státu tím, že má dlouhodobě velice vstřícnou a promyšlenou rodinnou politiku. Je živoucím dokladem toho, že to má smysl.

Italský příklad může být pro nás o to zajímavější, že jsme s touto provincií spojeni tradicí starého Rakouska, než se tato část Tyrol stala součástí Itálie. Také zdejší kraj, do kterého patří i turisticky vyhlášené Merano, je nám něčím blízký, když se středočeskému regionu kolem Prčice, cíle populárních dálkových pochodů, říká Český Merán. A nepřehlédněme Brixen, kde žil ve vyhnanství a pilně tvořil český obrozenecký novinář a satirický básník Karel Havlíček Borovský

Teď si všimly demografického zázraku kolem Bolzana i New York Times. Začínají zajímavě:

Chlapík jménem Stefano Baldo, šéf městské dopravy v Bolzanu, hlásí, že si bere přestávku na kojení. „Je jasné, že nekojím,” vysvětluje v kanceláři vyzdobené fotografiemi manželky a šesti dětí. Ale žena je doma s novorozencem, a tak jeden z rodičů má nárok na čerpání volna. Půjde teď vyzvednout děti ze škol, školek a školičky pro ty nejmenší.

Itálie má jednu z nejnižších porodností v Evropě, premiérka Giorgia Meloniová varuje stejně jako papež František, že Italům hrozí zánik, ale kolem Bolzana se porodnost po desetiletí drží na stabilní úrovni. Odborníci si to vysvětlují tím, že tam nespolehnou jen na finanční zvýhodnění rodin, byť je samozřejmě důležité, ale nabízejí taky spoustu dalších výhod a služeb. Co je důležité, střídáním vlád na tom moc nemění, funguje to dlouhodobě.

Dlouhý je jen výčet slev a příspěvků pro rodiny s dětmi – na školky, dětské zboží, potraviny, zdravotní péči, účty za energie, dopravu, mimoškolní aktivity nebo letní tábory. Mezi službami pro matky najdeme něco podobného dětským skupinám, ale ty jsou vedeny certifikovanou vychovatelkou po ročním kurzu.

Řada těchto nástrojů je obdobou politik Francie nebo některých skandinávských zemí, jsou prostě vyzkoušené. „Nabídka cenově dostupných služeb denní péče o děti může Itálii odvést od hrozícího demografického útesu,” soudí New York Times.

Waltraud Deegová, bývalá členka rady provincie a architektka některých rodinných politik zdůrazňuje: „Rodina je dlouhodobý projekt, takže i rodinná politika musí být dlouhodobá.” Na stejnou věc poukazuje i Agnese Vitali, demografka z univerzity v Trentu: „Nikdo neplánuje, že bude mít děti, na základě nějakých jednorázových politik.”

Zdejší početné rodiny odpovídají kulturní tradici. Oblast kolem řeky Adiže patřila v minulosti k různým rakouským říším, a tak v ní zbylo hodně rakouského ducha, kterým se liší od zbytku Itálie. Má statut autonomní oblasti s určitou mírou daňové a rozpočtové nezávislosti. Většina lidí zde stále mluví německy a dají si prý raději houskové knedlíky než talíř těstovin. Život na okraji říše vnímali jako existenční nejistotu, a tak velký počet dětí byl zároveň obhajobou budoucnosti komunity.

Podstatné je, že vysoká porodnost tu není odrazem nějaké zaostalosti, ze které se lidé vyléčí, až jim bude líp. Podle statistického úřadu ISTAT má tato oblast také nejvyšší příjmy na obyvatele v Itálii.

Rodina Baldova, kterou jsme začali, dostávala od provincie přídavek 200 eur měsíčně na každé dítě do tří let, teď mají šesté, a k tomu ještě národní dětské přídavky, které dělají dohromady 1900 eur měsíčně. Všechny rodiny se třemi a více dětmi mohou získat kartu Family+ s nárokem na 20procentní slevu na různé potřeby uplatnitelnou po celém městě. Karta je propojena také s místním supermarketem Despar, který poskytuje další slevy. Rodiny mají levnější i veřejnou dopravu.

Patrná je také ona zvláštní kultura. Na přechodech kolem školek a škol slouží dobrovolně důchodci v zelených vestách, a ráno si děti znovu vyzvednou doma a doprovodí je do školy jako „pěší autobus“.

Určitě by se našly skvělé příklady prorodinné politiky i v české minulosti. Vzpomeňme na vysoké porodné, novomanželské půjčky a pomoc s bydlením, která provázela generaci „Husákových dětí“. Jestliže dnes politici bědují, že populace stárne a důchodový systém se hroutí, měli by se podívat i na druhou stranu rovnice a přemýšlet, jak národ omladit. Řeči, že to nejde, hlásí lenost myslet a odhodlání nevidět nic jiného, než jak tahat z lidí peníze.

AUTOR: Jiří Paroubek

[ZDROJ](#)